

Zdravje na daljavo

DRAGO RUDEL je življenje posvetil razvoju storitev za starejše, ki temeljijo na informacijskih tehnologijah. S storitvami zdravja in oskrbe na daljavo ustvarja pogoje, da bodo starejši in bolni kakovostno živeli v domačem okolju.

MOJCA DEMŠAR

Dr. Drago Rudel je raziskovalec in direktor zasebnega raziskovalnega podjetja MKS, Elektronski sistemi iz Ljubljane. Posega na področje načrtovanja, postavitve in izvajanja storitev na daljavo za ohranjanje zdravja ter za samostojno življenje v domačem okolju. Storitve so namenjene predvsem dolgotrajno bolnim in starejšim. Podjetje je pomagalo postaviti dva centra za oskrbo na domu na daljavo (MO Ljubljana in Gorenjska, MO Celje z okolico) ter center za zdravje na daljavo Cezar v Splošni bolnišnici Slovenj Gradec (SBSG) in je trenutno vključeno v tri evropske projekte. S 25-letnimi izkušnjami je Drago Rudel ocenjevalec predlogov in tudi ocenjevalec evropskih projektov. Aktiven je v strokovnih združenjih in pri nastajanju nacionalnih strategij oziroma zakonov, ki se dotikajo storitev na daljavo v zdravstvu in socialni. Aktivno sodeluje z akademskimi institucijami kot vabljeni predavatelj in kot zunanji sodelavec.

Orodje

Pred 27 leti so razvili storitev oskrbe na domu na daljavo, t. i. rdeči gumb. Ponudnika sta bila Zavod za oskrbo na domu in Dom upokoencev Celje. »Zadnja štiri leta smo aktivni na področju telemedicine, ki je namenjena ljudem v domačem okolju, da skrbijo sami zase, kolikor se da dolgo, seveda ob pomoči drugih, ki so za to specializirani. Ta storitev je primerna tudi za oskrbovance v domovih upokoencev, če je to v skladu s strategijo domov,« je povedal sogovornik in nadaljeval: »Sem tehnik, ampak tehnika je le sredstvo, mi gradimo orodja za strokovne delavce, da bodo lahko dobro delali in dali več uporabnikom njihovih storitev. Telemedicinske storitve so torej orodje za zdravstvene delavce, da lahko bolj učinkovito delajo za svoje paciente.«

Storitve za zdravje in oskrbo v domačem okolju so storitve prihodnosti za starajoči se Evropo in Slovenijo. Zaradi naraščajočih stroškov, ki preizprašujejo vzdržnost zdravstvenega in socialnega sistema, je nujno uvesti storitve, ki temeljijo na informacijskih in telekomunikacijskih rešitvah. Te imajo

potencial za bolj učinkovito in kakovostno zadovoljevanje potreb starih oseb.

»Razvili smo dve telemedicinski storitvi, in sicer za skupino bolnikov, ki imajo sladkorno bolezen (diabetes), in za tiste s srčnim popuščanjem. Izvajalec in ponudnik te podpore bolnikom na domu je center Cezar, center za zdravje na daljavo Koroške regije, ki deluje kot enota SBSG. Naše podjetje zagotavlja ustrezno tehnološko znanje in vso tehnično podporo za izvajanje storitev.« Sodelavci MKS so vmesni člen med strokovnjaki zdravstvenega ali socialnega področja ter tehnologijo, torej znajo sestaviti storitve, ki uporabnikom koristijo. A da jo razvijemo do stopnje, da jo ljudje zares uporabljajo, je dolga pot, saj mora biti storitev izdelana tako, da imajo uporabniki in stroka od nje koristi.

Kako deluje

Kako deluje storitev za zdravje na daljavo? Za telemedicinsko spremljanje sladkornih bolnikov mora oseba na domu uporabljati merilnik krvnega sladkorja, merilne lističe in pametni telefon s programom za TM-spremljanje. Bolnik si preprosto, enkrat ali

TELEMEDICINSKE STORITVE so orodje za zdravstvene delavce, da lahko bolj učinkovito delajo za svoje paciente.

večkrat na dan, glede na priporočilo diabetologa, izmeri krvni sladkor. Meritev se avtomatsko, brez bolnikovega posredovanja, prenese iz merilnika prek mobilnega telefona v center Cezar. Ob prekoračitvah mejnih vrednosti zdravstveno osebje centra po telefonu pokliče bolnika na dom in zdravnika specialista. Če je treba, mu zdravniki da nasvet, prilagodi terapijo ali pa ga povabi na pregled.

Podobno poteka telemedicinsko spremljanje bolnikov s kroničnim

Drago Rudel

srčnim popuščanjem. Ti uporabljajo merilnik krvnega tlaka, tehtnico, merilnik nasičenosti krvi s kisikom in pametni telefon. Cezar spremlja njihov krvni tlak, srčno frekvenco, telesno težo ter stopnjo kisika v krvi. Za bolnike

je pomembno, da jim ni treba imeti za uporabo naprav in posredovanje podatkov nikakršnega računalniškega znanja, znati morajo le prižgati mobilni telefon. Telemedicinsko spremljanje je orodje za zdravstvene delavce. Podatki se